

راهکارهایی در جهت طراحی - بهسازی بافت تاریخی با تاکید بر گردشگری پایدار (نمونه موردی: بافت تاریخی شیراز)¹

اسماء بازیار شورابی

دانشجوی کارشناسی ارشد طراحی شهری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و
baziyar_a@yahoo.com تحقیقات، گروه شهرسازی، سیرجان، ایران

چکیده

امروزه بافتهای تاریخی اکثر شهرهای کشورمان به دلیل فقدان حیات شهری، رو به ویرانی نهاده اند. این بافتها در روند رو به گسترش شهرها از گذشته تا حال، در بر دارنده تاریخ مستند هر دوره هستند. چنانچه معماری را به عنوان پیکره ای واحد در نظر بگیریم که فرهنگ ملی و اسطوره های قومی یک ملت در آن متجلی می گردد، می توان به نقش انتقالی و انعکاس زمانی این معانی از نسلی به نسل دیگر صحنه گذاشت. در جهت طراحی - بهسازی بافتهای تاریخی، راهکارهایی متفاوت ارائه شده اند با توجه به اینکه بیشتر بناهایی که از نظر جذب گردشگر مهم شمرده می شوند، در این بافتها واقع شده اند، بایستی تدابیری اندیشید تا با ایجاد زمینه ورود گردشگران به بافت به عنوان یک موتور محرک، بافت های تاریخی را به سمت بهسازی سوق داد. از این رو طراحی مسیرهای پیاده گردشگری در بافت تاریخی به عنوان گامی دو جانبه و شاید چند سویه برای حفاظت از بافت و هدایت گردشگر می تواند بافت کهن را حیات بخشیده و به عنوان عواملی تکمیلی در امر حفاظت به احیاء بافت منجر گردد. در این رهگذر تلاش گردیده تا از نتایج و تحلیل های مربوط به آمارهای رسمی، مباحث نظری و آراء روزاندیشمندان و تجارب داخلی و خارجی از یک طرف و نتایج و تحلیل های مربوط به مصاحبه با اهالی بومی، مسئولین و ... از طرف دیگر، در آزمون فرضیه های تحقیق استفاده گردد. و در نهایت پیشنهادهایی در خصوص بهبود وضعیت گردشگری و ماندگاری جمعیت بومی در بافت تاریخی شیراز ارائه شده است.

کلمات کلیدی: بافت تاریخی، گردشگری، طراحی- بهسازی، محور پیاده

مقدمه

با وجود سهم چشمگیر صنعت گردشگری در تولید ناخالص ملی و جذب سرمایه های مختلف به این بخش در اغلب کشورهای جهان، فعالیتهای مربوط به این صنعت در کشورمان نتوانسته است نیازهای رو به رشد متقاضیان را پاسخگو باشد و ادامه روند فوق، فاصله میان درآمد حاصل از گردشگری کشورمان را با دیگر کشورها تشدید ساخته است.²